

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Краљице Наталије 43, 11000 Београд

Тел: 011/3615-225, 2686-787

Факс: 011/2641-060

E-mail: dekanat@uf.bg.ac.rs

www.uf.bg.ac.rs

Број: _____

Датум: _____

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА/ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА (члан 65. Закона о високом образовању)

I – ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ ПРЕДЛОЖЕНОМ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА

1. Име, средње име и презиме кандидата **др ЗОРАНА, Звонимир, ОПАЧИЋ**
2. Предложено звање **ДОЦЕНТ**
3. Ужа научна, односно уметничка област за коју се наставник бира **КЊИЖЕВНОСТ**
4. Радни однос са пуним или непуним радним временом **РАДНИ ОДНОС СА ПУНИМ РАДНИМ ВРЕМЕНОМ**
5. До овог избора кандидат је био у звању **АСИСТЕНТА ЗА УЖЕ НАУЧНУ ОБЛАСТ КЊИЖЕВНОСТ** у које је први пут изабран **19. 10. 2005. ГОДИНЕ** за ужу научну, односно уметничку област /наставни предмет **КЊИЖЕВНОСТ**.

II - ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТОКУ ПОСТУПКА ИЗБОРА У ЗВАЊЕ

1. Датум истека изборног периода за који је кандидат изабран у звање **НИЈЕ ИСТЕКАО ИЗБОРНИ ПЕРИОД**
2. Датум доношења одлуке о расписивању конкурса за избор **08. 07. 2009. године**
3. Датум и место објављивања конкурса „Службени гласник РС“, бр. 72 од **03. 09. 2009. године**
4. Звање за које је расписан конкурс **ДОЦЕНТ**

III – ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ПРИПРЕМУ ИЗВЕШТАЈА И О ИЗВЕШТАЈУ

1. Назив органа и датум именовања комисије **ИЗБОРНО ВЕЋЕ УЧИТЕЉСКОГ
ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ, 08. 07. 2009. ГОДИНЕ**

2. Састав Комисије за припрему Извештаја:

Ред. Бр.	Име и презиме	Звање	Ужа научна, односно уметничка област	Организација у којој је запослен
1.	Проф. др Александар Јовановић	Редовни професор	Увод у тумачење књижевности; Књижевност за децу; Историја српске културе.и омладину	Учитељски факултет у Београду
2.	Проф. др Петар Пијановић	Редовни професор	Књижевност за децу и омладину	Учитељски факултет у Београду
3.	Проф. др Радивоје Микић	Редовни професор	Увод у српску књижевност; Књижевност за децу	Филолошки факултет у Београду

3. Број пријављених кандидата на конкурс: **један**

4. Да ли је било издвојених мишљења чланова комисије: **није**

5. Датум стављања извештаја на увид јавности **19. 11. 2009. године**

6. Начин (место) објављивања извештаја огласна табла и библиотека Факултета

7. Приговори **нема**

**IV – ДАТУМ УТВРЂИВАЊА ПРЕДЛОГА ОД СТРАНЕ ИЗБОРНОГ ВЕЋА
ФАКУЛТЕТА 16. 01. 2010. године**

**Потврђујем да је поступак утврђивања предлога за избор кандидата *др Зоране
Опачић*, у звање *доцента* вођен у свему у складу са одредбама Закона, Статута
Универзитета и Статута факултета.**

ПОТПИС ДЕКАНА ФАКУЛТЕТА

Проф. др Александар Јовановић

Прилози:

1. Одлука изборног већа факултета о утврђивању предлога за избор у звање;
2. Извештај комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
3. Сажетак извештаја комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
4. Доказ о непостојању правоснажне пресуде о околностима из чл. 62.ст.4. Закона;
5. Други прилози релевантни за одлучивање (мишљење матичног факултета, приговори и слично).

Напомена: сви прилози се достављају и у електронској форми

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Краљице Наталије 43, 11000 Београд

Тел: 011/3615-225, 2686-787

Факс: 011/2641-060

E-mail: dekanat@uf.bg.ac.rs

www.uf.bg.ac.rs

Број: _____

Датум: _____

На основу члана 64-65. Закона о високом образовању (Сл. гласник РС бр. 76/05) члана 123. Статута Универзитета у Београду, члана 41. и чланова 99-102. Статута Учитељског факултета, Изборно веће Учитељског факултета на седници одржаној дана 16. 01.2010. године, донело је следећу

ОДЛУКУ **о предлогу за избор наставника у звање**

Предлаже се да се **др Зорана Опачић**, доктор филолошких наука, изабере у звање доцента за уже научну област ***Књижевност***.

Образложење

Декан Факултета је у Службеном гласнику РС бр. 72 од 03. 09. 2009. године објавио конкурс за избор једног наставника у звање доцента за уже научну област ***Књижевност***.

Изборно веће је 08. 07. 2009. године изабрало Комисију за припрему извештаја за избор кандидата у звање у саставу: проф. др Петар Пијановић, редовни професор Учитељског факултета у Београду, проф. др Александар Јовановић, редовни професор Учитељског факултета у Београду и проф. др Радивоје Микић, редовни професор Филолошког факултета у Београду. Комисија је прегледала конкурсни материјал и сачинила Извештај.

Комисија за припрему Извештаја је дана 17. 11. 2009. године доставила Изборном већу Извештај са предлогом за избор кандидата.

Изборно веће Учитељског факултета је на својој седници од 16. 01. 2010. године, а по протоку рока од 30 дана увида јавности у наведени Извештај, донело одлуку да се предложи избор **др Зоране Опачић** у звање доцента за уже научну област ***Књижевност***.

Одлуку доставити:

- учесницима конкурса
- за кадровску документацију
- за архиву

Председник Изборног већа

Проф. др Александар Јовановић

САЖЕТАК
ИЗВЕШТАЈА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ
КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I – О КОНКУРСУ

Назив факултета: Учитељски факултет у Београду
Ужа научна, односно уметничка област: Књижевност
Број кандидата који се бирају: један
Број пријављених кандидата: један
Имена пријављених кандидата:
1. **др Зорана Опачић**
2. -

II – О КАНДИДАТИМА

Под 1.

1) – Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: **Зорана, Звонимир, Опачић**
- Датум и место рођења: **22. новембар 1970, Крушевац**
- Установа где је запослен: **Учитељски факултет у Београду**
- Звање/радно место: **асистент**
- Научна, односно уметничка област: **Књижевност**

2) – Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:

- Назив установе: **Филолошки факултет**
- Место и година завршетка: **Београд, 1996.**

Магистеријум:

- Назив установе: **Филолошки факултет**
- Место и година завршетка: **Београд, 2005.**
- Ужа научна, односно уметничка област: **наука о књижевности**

Докторат:

- Назив установе: **Филолошки факултет**
- Место и година одбране: **Београд, 2009.**
- Наслов дисертације:
Поетика бајке Гроздане Олујић
- Ужа научна, односно уметничка област: **филолошке науке**

Досадашњи избори у наставна и научна звања:

асистент-приправник **15. 12. 1999;** асистент **19. 10. 2005.**

3) Објављени радови

Име и презиме: др Зорана Опачић	Звање у које се бира: доцент		Ужа научна, односно уметничка област за коју се бира	
Научне публикације	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора
Рад у водећем научном часопису међународног значаја објављен у целини				
Рад у научном часопису међународног значаја објављен у целини		4		
Рад у научном часопису националног значаја објављен у целини		1		
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен у целини				
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен у целини		6		
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен само у изводу (апстракт), а не и у целини		1		
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен само у изводу (апстракт), а не и у целини				
Научна монографија		1		
Стручне публикације	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора	пре последњег избора/реизбора	после последњег избора/реизбора
Рад у стручном часопису или другој периодичној публикацији стручног или општег карактера		10		
Уџбеник, практикум, збирка задатака, или поглавље у публикацији те врсте са више аутора		1		
Остале стручне публикације(пројекти,софтвер и др.)				

ДОКТОРАТ		
<i>Поетика бајке Гроздане Олујић</i> , Филолошки факултет, Београд, одбрањен 14. јула 2009. Комисија: проф. др Радивоје Микић (ментор), проф. др Александар Јовановић (председник комисије), проф. др Јован Делић, члан.	M71	6
МОНОГРАФИЈЕ		
1. <i>Алхемичар приповедања Станислав Краков</i> , Учитељски факултет, Београд, 2007.	M42	5
2. <i>Антологија предзмајевске поезије за децу</i> , Учитељски факултет, Београд, 2008. (електронско издање, у оквиру сајта Антологија српске књижевности, изграђеног у сарадњи Мајкрософта и Учитељског факултета у Београду)	M43	3
РАДОВИ У ПЕРИОДИЦИ		
1. Мемоари Станислава Кракова <i>Живот човека са Балкана</i> (о двосмерном односу фикционалног и документарног у Краковљевом књижевном делу), <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , књига LIV, свеска 54/3, 2006, стр. 527–547. UDC 821.163.41.09 Krakov S. 821.163.41-94.09 Krakov S. 821.163.41-95	M24	4
2. Наслеђе бајке Ханса Кристијана Андерсена у бајкама Гроздане Олујић, <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , књ. LV, св. 1, Нови Сад, 2007, стр. 89–105. UDC 821.111.4-343.09 Andersen. H. C.: 821.163.41-343.09 Olujić G. 821.163.41-95	M24	4
3. Слика детињства у прози Гроздане Олујић, <i>Иновације у настави</i> , XXI, 2008/3, стр. 15–26, UDC 821.163.41-93(091), YU ISSN 0352-2334.	M52	2
4. <i>Песник „буре, олује и грмљаве“</i> (песме у прози из рукописне заоставштине Станислава Кракова), <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , вол. 57, бр. 1, 2009, стр. 195–203. UDC 821.163.41-1.09 Krakov S. 821.163.41-95	M24	4
5. Одрицање од правила у име унутарње слободе у романима Гроздане Олујић (поетика омладинског романа), <i>Зборник Матице српске за књижевност и језику</i> , књ. LVII, 3/2009, св. 3/2009, стр. 591-612. UDC 821.163.41-31.09 Olujić G. 821.163.41-95	M24	4

РАДОВИ У ЗБОРНИЦИМА		
1. Нове тенденције у књижевности за децу и наставни програми, <i>Настава српског језика и књижевности (савремени пресек)</i> , XIX, 2006/1, стр. 82–96, UDC 82(02.053.2):371.214	M45	1,5
2. Нефикционална књижевна дела у настави српског језика, <i>Дидактичко-методички аспекти промена у основношколском образовању</i> , Учитељски факултет, Београд, 2007, стр. 64–74. UDC 82'3.09(087.5)	M44	2
3. „Игра и апсурд у причама за децу Душана Радовића и Ежена Јонеска“ у зборнику <i>Душан Радовић и развој модерне српске књижевности</i> , Учитељски факултет, Београд, 2008, стр. 145–158. ISBN 978-86-7849-112-2	M44	2
4. „Хронотоп бајке Гроздане Олујић“ у зборнику <i>Књижевност за децу у науци и настави</i> , Универзитет у Крагујевцу, Педагошки факултет у Јагодини, Јагодина 2008, стр. 293–309. УДК 821.163.41.09-342 Олујић Г., ISBN 978-86-7604-065-0	M44	2
5. „Роман за младе као лектира у вишим разредима основне школе (на примеру романа <i>Гласам за љубав</i> Гроздане Олујић)“ у зборнику <i>Иновације у основношколском образовању – од постојећег ка могућем</i> , Учитељски факултет, Београд, 2008, стр. 245–254, УДК 821.163.41-93 (091)	M44	2
6. Полиморфизам „ <i>Малих бајки</i> “ Стевана Раичковића (на примеру „Бајке о белом коњу“ и „Бајке о скитници и мравима“), у зборнику Учитељског факултета <i>Иновације у основношколском образовању – вредновање</i> , Београд, 2009. УДК 82-252-93, стр. 287–296., ISBN 978-86-7849-136-8	M44	2
НАУЧНИ СКУПОВИ		
1. 7–12. 8. 2009 , Франкфурт на Мајни, Немачка, 19. конференција IRSCS (International Research Society for Children Literature), „Growing-up in Multicultural Environments in Serbian Literature for Children and the Youth“ (Одрастање у мултикултурним срединама у српској књижевности за децу и младе)	M34	0,5
КВАНТИФИКАЦИЈА НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА		
M24 (4×4 = 16) + M34 (0.5) + M42 (5) + M43 (3) + M44 (6×2 = 12) + M52 (2) + M71 (6)		
УКУПНО		44,5

4) – Оцена о резултатима научног, односно уметничког
и истраживачког рада

*(Ова оцена даје се на основу ближих услова за избор у звање наставника
у складу са препорукама Националног савета)*

Радови кандидата објављени као посебне монографије, антологија, радови у зборницима и часописима националног значаја, везани за интерпретацију књижевних текстова и књижевноисторијска питања, а у том корпусу се посебно издвајају они у којима се веома успешно тумаче дела наше и светске књижевности за децу и младе – и српске књижевности уопште, сврставају се у највише домете наше науке о књижевности.

Објавила је до сада једну монографију (друга, докторска дисертација се налази у штампи) и још око тридесетак есеја и критика. Сви ти радови осведочавају изузетно познавање савремених књижевних теорија и поетика, књижевноисторијских токова у предметној области и истанчан књижевни сензибилитет, разумевање и умеће тумачења књижевних текстова.

Њени радови, писани јасно и прегледно, показују довољно студиозности и довољно дара за дубље промишљање специфично књижевне проблематике, то јест оних особина које књижевни текст чине књижевним. Свесна да књижевност умногоме говори својим обликом, знатну пажњу посвећује тумачењу и разумевању формално-мотивских условљености књижевног текста. То је посебно значајно када је у питању књижевност за децу, ова изузетно значајна област којој до сада није посвећивана већа књижевнотеоријска пажња.

5) – Оцена резултата у обезбеђивању научно-наставног подмлатка

Кандидат се први пут бира у звање доцента.

6) – Оцена о резултатима педагошког рада

(Обавезно приказати и мишљење студената).

Уз научни рад и друге стручне активности, др Зорана Опачић је посвећена изузетно успешном раду са студентима. Њен педагошки рад усредсређен је на то да на стваралачки начин упуту студенте у деликатна и врло сложена питања књижевности за децу и младе. Приближава им писце и дела, развија и усмерава њихов књижевни сензибилитет и тако им помаже да буду креативни у позиву за који су се определили. Студенти су адекватно вредновали њен педагошки рад дајући јој у анкетама врло високу оцену (4,40). Укупним својим односом према науци, студентима и настави др Зорана Опачић даје висок углед и дигнитет струци и Факултету на којем ради.

7) – Оцена о ангажовању у развоју наставе и других делатности високошколске установе

Кандидат је својим ангажовањем допринео модернијем заснивању студијских програма *Увода у проучавање књижевности* и *Књижевности за децу и младе*, као и остваривању реформисане концепције Студијског плана Учитељског факултета у складу са Болоњском декларацијом, конциповању изборних курсева (*Ауторска бајка – појам и одређење* итд.), као и другим активностима на Учитељском факултету.

III – ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу изнетих података, и увида који из њих произилазе, односно укупне наставне, научне и стручне делатности - а посебно имајући у виду студиозност, темељитост и одговорност др Зоране Опачић у раду, њен успешан теоријски и истраживачки рад и квалитет објављених радова - може се закључити да она у потпуности испуњава све Законом прописане услове за избор у звање доцента.

Због свега тога, Комисија, једногласно и са задовољством, предлаже Изборном већу Учитељског факултета у Београду да др **Зорану Опачић** изабере у звање доцента за ужу научну област **Књижевност**.

Место и датум:
Београд, 11. новембра 2010.

ПОТПИСИ
ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Александар Јовановић, редовни професор
Учитељски факултет, Београд

др Петар Пијановић, редовни професор
Учитељски факултет, Београд

др Радивоје Микић, редовни професор
Филолошки факултет, Београд

ДЕКАНУ
И ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

Изборно веће Учитељског факултета у Београду именовало нас је у Комисију за припрему Извештаја за избор доцента за учу научну област *Књижевност*. По одлуци декана Факултета, за наведено радно место расписан је конкурс који је објављен у *Службеном гласнику* (бр. 72) дана 3. септембра 2009. године. Комисија има част да у вези са избором доцента поднесе следећи

Извештај

На расписани конкурс пријавио се само један кандидат: др Зорана Опачић, асистент за ужу научну област *Књижевност* на Учитељском факултету у Београду.

Др Зорана Опачић је уз пријаву приложила: а) биографију, б) диплому професора филолошких наука и диплому магистра науке о књижевности Филолошког факултета у Београду, в) уверење о звању доктора књижевних наука на Филолошком факултету у Београду, г) библиографију објављених радова са списком приложених радова и д) одабране радове.

Др Зорана Опачић рођена је 1970. године у Крушевцу, где је и завршила средњу школу. Дипломирала је 1996. на Филолошком факултету на групи за српски језик и српску књижевност. Магистрирала је 2005. на истом Факултету – смер наука о књижевности – успешно одбранивши тему "Нови књижевни поступци у прози Станислава Кракова". Докторску дисертацију из области књижевности за децу и младе, под називом "Поетика бајке Гроздане Олујић", одбранила је, такође на Филолошком факултету, јула 2009. године.

Библиографија др Зоране Опачић веома је разноврсна и обимна. Њени су радови везани за књижевну теорију, интерпретацију књижевних текстова и књижевноисторијска питања. У том корпусу посебно се издвајају монографије и огледи у којима се веома успешно тумаче дела наше и светске књижевности за децу и младе. Упоредо са овим радовима, др Зорана Опачић огледала се и као аутор уџбеника (читанке), приручника и лектире за ученике нижих разреда основне школе. За тај свој рад 2005. добила је награду *Стојан Новаковић* за најбољи уџбеник у 2004/5. школској години.

У периоду од 1997. до 1999. др Зорана Опачић радила је као професор српског језика и књижевности у Гимназији "Свети Сава" у Београду. Од 1999. ради у звању асистента приправника из предмета *Књижевност за децу и младе* и *Увод у тумачење књижевности* на Учитељском факултету у Београду, а од 2005. у звању асистента.

Упоредо са наставним обавезама, др Зорана Опачић је од 2006. сарадник на научноистраживачком пројекту *Промене у основношколском образовању – проблеми, циљеви, стратегије* бр. 149055 Учитељског факултета у Београду. Сарадник је *Српске енциклопедије* Матице српске, САНУ и Завода за уџбенике.

Аутор је монографије о Станиславу Кракову, чији је наслов *Алхемичар приповедања Станислав Краков* (2007), *Антологије предзмајевске поезије за децу* (2008) у електронском издању, настале у оквиру електронске едиције *Антологија српске књижевности* (издавачи: Мајкрософт и Учитељски факултет у Београду).

Др Зорана Опачић објавила је више чланака и студија у *Зборнику Матице српске за књижевност и језик*, у часописима *Детињство* и *Иновације у настави*, као и у више зборника. Такође је учествовала на више научних и стручних скупова у земљи и иностранству. У августу 2009. имала је излагање на 19. конгресу Интернационалног друштва за проучавање књижевности за децу (Internacional Research for Children Literature) у Франкфурту на Мајни (Немачка).

Написала је више уџбеника и приручника за српски језик у 3. и 4. разреду основне школе. Била је члан радне групе Завода за вредновање квалитета наставе за национално тестирање ученика 4. разреда основне школе из српског језика (2005) и члан комисије Завода унапређивање квалитета наставе у изради наставног плана за српски језик у 6. и 7. разреду основне школе (2007. и 2008).

У Министарству просвете и спорта др Зорана Опачић одржала је више предавања о примени савремене књижевности за децу у настави српског језика (семинар за учитеље, 2005–2006, Сава центар), као и наставницима српског језика из Мађарске (2005). Такође је учествовала на семинарима за учитеље и предметне наставнике у Београду (Учитељски факултет, 2006) и у Новом Пазару (2008).

Библиографија др Зоране Опачић, односно њени радови својим обимом и квалитетом препоручују кандидата и за избор у звање више од доцента:

Библиографија

Монографије

1. *Алхемичар приповедања Станислав Краков*, Учитељски факултет, Београд, 2007.

2. *Антологија предзмајевске поезије за децу*, Учитељски факултет, Београд, 2008. (електронско издање, у оквиру сајта Антологија српске књижевности, изграђеног у сарадњи Микрософта и Учитељског факултета у Београду)

Радови у периодици

1. Роман Растка Петровића *Дан шести*, претеча српских романа тока свести, *Багдала*, 1998, Крушевац, бр. 438, стр. 33–42.
2. Игра науке и фикције (Милутин Миланковић, *Кроз васиону и векове*), *Детињство*, бр. 1–2, 2001, Нови Сад, стр. 47–53.
3. По мери сопствене поетике (Душан Радовић, *Антологија српске поезије за децу*), *Детињство*, бр. 1–2, 2002, Нови Сад, стр. 38–43.
4. Песма која је покушала да одрасте (од првог до последњег издања *Плавог чуперка* Мирослава Антића), *Детињство*, бр. 1–2, 2002, Нови Сад, стр. 57–61.
5. Персифлаже и парадигме. Од архетипског до постмодерног у драмама за децу Игора Бојовића, *Детињство*, бр. 3–4, 2003, Нови Сад, стр. 60–64.
6. Са златним прахом на прстима (Гроздана Олујић – *Камен који је летео и друге бајке* и *Вилењакова тајна*), *Детињство*, бр. 1–2, 2004, Нови Сад, стр. 52–61.
7. Нови књижевни поступци у прози Станислава Кракова, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књига LII, свеска 3, 2004, стр. 561–570.
8. Тајне везе спознаја у прози за децу Светлане Велмар-Јанковић, *Детињство*, бр. 3–4, 2004, Нови Сад, стр. 59–63 и у: Воја Марјановић, Милутин Ђуричковић, *Књижевност за децу и младе у књижевној критици*, књ. 2, Висока школа струковних студија за васпитаче, Алексинац, „Libro comrapu“, Краљево, 2007, стр. 227–232.
9. Жанровска полиморфност Андерсенових приповедака за децу, *Детињство*, Нови Сад, год. XXXI, бр. 1–2, пролеће–лето 2005, стр. 11–16.
10. Силазак у изгубљено време (путописи Станислава Кракова *Кроз Јужну Србију*), *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књига LIV, св. 1/2006, стр. 51–69.
11. Мемоари Станислава Кракова *Живот човека са Балкана* (о двосмерном односу фикционалног и документарног у Краковљевом књижевном делу), *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књига LIV, свеска 54/3, 2006, стр. 527–547.
12. Савремена књижевност за децу у настави српског језика, *Савремени уџбеник*, бр. 4, година II, јун 2006, стр. 13–15.
13. Читалац у свету од мастила (о проблематизовању чина читања у романима Михаила Ендеа *Бескрајна прича* и Корнелије Функе *Срце од мастила*) *Детињство*, 2006, бр. 3/4, стр. 84–92.
14. Наслеђе Љубивоја Ршумовића у поезији савремених песника за децу, *Детињство*, XXXIII, бр. 1–2, пролеће–лето 2007, стр. 16–24.

15. Наслеђе бајке Ханса Кристијана Андерсена у бајкама Гроздане Олујић, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. LV, св. 1, Нови Сад, 2007, стр. 89–105.
16. Слика детињства у прози Гроздане Олујић, *Иновације у настави*, XXI, 2008/3, стр. 15–26.
Песник „буре, олује и грмљаве“ (песме у прози из рукописне заоставштине Станислава Кракова), *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, вол. 57, бр. 1, 2009.

• *Одреднице у Српској енциклопедији:*

Бајка, књижевна,

Мира Алечковић, Весна Алексић, Драган Алексић, Даница Бандић

Текстови у зборницима

17. Нове тенденције у књижевности за децу и наставни програми, *Настава српског језика и књижевности (савремени пресек)*, XIX, 2006/1, стр. 82–96.
18. Нефикционална књижевна дела у настави српског језика, *Дидактичко-методички аспекти промена у основношколском образовању*, Учитељски факултет, Београд, 2007.
19. „Игра и апсурд у причама за децу Душана Радовића и Ежена Јонеска“ у зборнику *Душан Радовић и развој модерне српске књижевности*, Учитељски факултет, Београд, 2008, стр. 145–158. ISBN 978-86-7849-112-2
20. „Хронотоп бајке Гроздане Олујић“ у зборнику *Књижевност за децу у науци и настави*, Универзитет у Крагујевцу, Педагошки факултет у Јагодини, Јагодина 2008, стр. 293–309.
21. „Роман за младе као лектира у вишим разредима основне школе (на примеру романа *Гласам за љубав* Гроздане Олујић)“ у зборнику *Иновације у основношколском образовању – од постојећег ка могућем*, Учитељски факултет, Београд, 2008, стр. 245–254.
22. Полиморфизам „*Малих бајки*“ Стевана Раичковића (на примеру „Бајке о белом коњу“ и „Бајке о скитници и моравима“), у зборнику Учитељског факултета, Београд, 2009. (у штампи)

Уџбеници и приручници

1. Зорана Опачић, Даница Пантовић, *Прича без краја*, читанка за 4. разред основне школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2005.
2. Рајна Драгићевић, Зорана Опачић, Даница Пантовић, *Наставни листови* из српског језика и књижевности за четврти разред основне школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2005.

3. Рајна Драгићевић, Зорана Опачић, Даница Пантовић, *Водич за уџбенике српског језика и књижевности* за четврти разред основне школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2005.
4. Зорана Опачић, Даница Пантовић, *Прича без краја*, читанка за 4. разред основне школе (по новом наставном програму), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2006.
5. Рајна Драгићевић, Зорана Опачић, Даница Пантовић, *Путокази* за четврти разред основне школе (по новом наставном програму), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2006.
6. Рајна Драгићевић, Зорана Опачић, Даница Пантовић, *Приручник за уџбенике српског језика и књижевности* за четврти разред основне школе (по новом наставном програму), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2006.
7. Зорана Опачић, *Звезде школске сцене (кратки драмски текстови)*, лектира за 3. разред основне школе (Приредила, написала предговор и методска упутства), *Српска школа*, Крагујевац 2008.
8. Зорана Опачић, *Драма за децу (Гвидо Тартаља, Добрица Ерић, Александар Поповић)*, лектира за 4. разред основне школе (Приредила, написала предговор, методска упутства и речник основних појмова о драми), *Српска школа*, Крагујевац 2008.
9. Зорана Опачић, *Вилина кутијица (бајке Гроздане Олујић)*, лектира за 4. разред основне школе (Приредила, написала предговор и методска упутства), *Српска школа*, Крагујевац 2008.

Као што се из Библиографије види, др Зорана Опачић већ више од десет година континуирано објављује радове у периодици и зборницима. Објавила је једну монографију, два уџбеника (као коаутор), припремила једну антологију и три књиге лектире. Текстови су јој објављивани у престижним часописима и другим публикацијама од највећег значаја за област којом се бави (*Детињство*, *Багдала* и *Зборник Матице српске за књижевност и језик*). Припремила је за објављивање и докторски рад *Поетика бајке Гроздане Олујић*.

Објављени радови др Зоране Опачић показују одлична теоријска знања области којом се бави, велику аналитичку способност и поуздане вредносне судове. У средиште свога интересовања ставља тематско-сазнајне аспекте књижевног дела и начин којим се у језичком уметничком делу конституише естетска вредност. Пошто је највећи број тих радова посвећен текстовима за децу и младе, у њима су третирани и они аспекти који су спецификовани узрастом читалаца, њиховим сензибилитетом и начином пријема текста.

Магистарски рад др Зоране Опачић "Нови књижевни поступци у прози Станислава Кракова", као основа за објављену књигу *Алхемичар приповедања Станислав Краков* (2007), бави се опусом значајног српског писца који је из идеолошких разлога дуго био скрајнут у историји српске књижевности 20. века. Дело Станислава Кракова (1896–1968) у овом раду сагледано је и протумачено са намером ауторке да "допринесе прецизнијем вредновању и типологизацији Краковљевог стваралаштва".

Утврђујући разлику између раноавангардне, авангардне и поставангардне фазе у развоју романијерско-новелистичке прозе овог писца, др Зорана Опачић изводи типологију те прозе према жанровској припадности тог дела и према новинама које та дела доносе. У том контексту посебну пажњу усредсређује на романе *Кроз буру* (1921) и *Крила* (1922), као и на поетичке новине које овим романима осигуравају значајно место у српској авангардној прози. Авангардне поступке у овим романима, како истиче ауторка, нарочито осведочава слика рата приказана на експресионистички начин. Новину у књижевном поступку потврђују и филмски поступак монтаже, удео лирског начела, деформација приповедне визуре и поступак инверзије или обртања лествице вредности.

И новелистички рад Станислава Кракова, под утицајем експресионизма, приказан је и протумачен стављањем у први план чинилаца који на тематском и стилском нивоу осведочавају особен и препознатљив рукопис овог писца. Посматрајући целину Краковљевог новелистичког опуса, ауторка осветљава и поставангардну његову фазу у којој су експресионистичка визија и слика света замењене псеудоромантичким сликама идеализоване српске прошлости.

Једнака пажња у овој монографији посвећена је путописној и мемоарско-историјској прози Станислава Кракова. Разликујући ова дела од текстова који представљају фикционалну Краковљеву прозу, др Зорана Опачић и теоријски тумачи типолошки осетљиву разлику између фикционалне и нефикционалне равни у његовом опусу.

У својој целини, рад о прози Станислава Кракова на уверљив аналитички начин показује тематске и стилске новине, односно значај његове фикционалне и нефикционалне прозе у српској књижевности 20. века. Оцењујући поетички и естетски учинак те прозе, др Зорана Опачић даје аргументе којима се та проза валоризује у новом интерпретативном кључу. То је и омогућило да се Краков и његово дело узглобе у књижевноисторијски поредак другачији од досадашњег реда вредности у којем је овај аутор остајао на књижевној маргини. У тумачењу и превредновању опуса Станислава Кракова неспоран је велики допринос ове монографије др Зоране Опачић.

После одбране магистарског рада, др Зорана Опачић је за тему своје докторске дисертације узела тему "Поетика бајке Гроздане Олујић", желећи да на примеру опуса ове списатељице покаже како се једна важна књижевна врста мењала у сложеним поетичким токовима друге половине 20. века. Као што јој је

проза Станислава Кракова омогућила да прати врло важне процесе у књижевности авангарде, тако јој је стваралаштво Гроздане Олујић за децу и младе пружило прилику да дубље осветли одлике једног, у свему специфичног вида књижевног стваралаштва.

У магистарском раду потврђена склоност да се веома пажљиво анализира текст, посебно сви они елементи који улазе у склоп приповедачког поступка, била је др Зорани Опачић најважнији инструмент у заснивању оне истраживачке позиције која се заснива на синтези књижевно-историјских и интерпретативних аспеката. У докторској дисертацији своју методолошку позицију засновала је на прворазредној теоријској литератури. Захваљујући релевантности теоријских сазнања од којих је полазила, њена дисертација је постављена на сигурне методолошке темеље.

У свом раду др Зорана Опачић је дужну пажњу посветила развоју ауторске бајке у светској и српској књижевности. При том је нарочиту пажњу посветила контексту у којем се појављује бајка у опусу Гроздане Олујић. То и јесте разлог због којег је издвојила две етапе у њеном књижевном раду: "етапу психолошког романа и период фантастичне приче, односно бајке / алегоричне приче".

Приказујући списатељски пут Гроздане Олујић, др Зорана Опачић је потребну пажњу посветила и њеном преводилачком и антологичарском раду. Видела је у том раду и један од подстицаја за поетичку преоријентацију, за прелазак са психолошког романа на фантастичну причу/бајку. Истичући разноликост интересовања Гроздане Олујић за бајку, указује на чињеницу да ова списатељица има један веома важан циљ – она се "усредсређује на обнову и ревитализовање жанра у складу са начелима савремене књижевности". Тиме и започиње део студије који има највећу аналитичку вредност и високе домете.

Пошто је направила типологију бајки Гроздане Олујић, а потом детаљно описала њихове основне елементе, др Зорана Опачић јасно оцртава жанровске варијације које бајка има у стваралаштву ове списатељице. Служећи се, поред осталог, теоријским ставовима Владимира Пропа и других проучавалаца структуре бајке, ауторка показује да најважније промене Гроздана Олујић уноси у средишњи и завршни део бајке, тачније у онај део структуре ове књижевне врсте који је најмање подложен унификацији. Показујући и како се у бајкама Гроздане Олујић мења однос према сижејним ситуацијама карактеристичним за традиционалну бајку, др Зорана Опачић из још једног угла оснажује сопствену аналитичку позицију.

Са много разлога се може рећи да је истраживачки задатак који је ауторка поставила у темељ своје докторске дисертације у пуној мери остварен. Не само што је темељно осветљен низ питања која се тичу поетике бајки Гроздане Олујић, већ је на конкретним примерима свака изнета претпоставка детаљно илустрована, што је омогућило да сви закључци добију потребну снагу и уверљивост.

Разматрајући комплекс врло важних питања, др Зорана Опачић је свом истраживачком напору обезбедила потребну убедљивост. И мада је,

захваљујући њеном раду, највише добила бајковна проза Гроздане Олујић, не може се занемарити ни чињеница да је и читав низ других питања ушао у простор врло озбиљног разматрања. Нека од тих питања се тичу односа између усмене књижевности и тзв. ауторске бајке, пошто у књижевностима као што је српска усмено књижевно наслеђе има улогу фона на коме се образују други видови књижевног стваралаштва.

Исто тако, и питања која се тичу унутрашње еволуције књижевних врста, посебно када оне из једног вида стваралаштва (усмена књижевност) прелазе у други вид стваралаштва (писана књижевност), у овој дисертацији добила су одговарајуће тумачење. Оно што је у оваквим случајевима посебно значајно је настојање истраживача да детаљно прикаже граматику једног књижевног облика. Зато се после студије "Поетика бајке Гроздане Олујић" др Зоране Опачић може рећи да је уметничка бајка у српској књижевности добила врло прецизан опис.

Магистарски и докторски рад показују да се др Зорана Опачић једнако успешно бави књижевношћу за одрасле и књижевношћу за децу и младе, а у том контексту и сасвим различитим књижевним жанровима (песма, новела, роман, нефикционална проза, фантастична прича, бајка и драма).

Разнолика њена интересовања потврђује и чињеница да се изузетно успешно огледала и у уџбеничкој литератури и школској лектири, односно у писању и приређивању школских књига што представља апликацију знања из предметних области. У истом контексту ваља поменути и њен антологичарски рад везан за представљање и валоризацију предзмајевске поезије за децу.

Др Зорана Опачић је аутор великог броја радова у периодици и зборницима. Распон њених научних интересовања веома је широк и разнолик. Међу тим радовима, по природи њене ужепредметне области, преовлађују теме везане за књижевност за децу и младе, односно теме о детињству. У том контексту протумачено је дело наших (И. Андрић, Д. Радовић, Г. Олујић, М. Миланковић, М. Антић, А. Поповић, Љ. Ршумовић, Д. Ерић, И. Бојовић) и страних писаца (Х. К. Андерсен, Л. Керол, М. Енде, К. Функе, Е. Јонеско). На исту оријентацију скрећу пажњу и радови саопштени на научним и стручним скуповима. Заслуга је др Зоране Опачић и у томе што је међу првима који су научно-популарна дела прикључили корпусу књижевности за децу и младе.

Сви ти радови осведочавају изузетно познавање савремених књижевних теорија и поетика, књижевноисторијских токова у предметној области и истанчан књижевни сензибилитет, разумевање и умеће тумачења књижевних текстова. За похвалу је и активно учешће др Зоране Опачић на најпрестижнијим научним скуповима у иностранству који се баве проблематиком књижевности за децу и младе. У августу 2009. године на једном таквом скупу у Франкфурту имала је веома квалитетан и запажен рад о мултикултуралним аспектима прозе о детињству у делу И. Андрића и Г. Олујић. Од других активности др Зоране Опачић вредна је помена и чињеница да је члан редакције часописа *Иновације у настави* и аутор сарадник у припреми *Српске енциклопедије*.

Уз научни рад и друге стручне активности, др Зорана Опачић је посвећена изузетно успешном раду са студентима. Њен педагошки рад усредсређен је на то да на стваралачки начин упуту студенте у деликатна и врло сложена питања књижевности за децу и младе. Приближава им писце и дела, развија и усмерава њихов књижевни сензибилитет и тако им помаже да буду креативни у позиву за који су се определили. Студенти су адекватно вредновали њен педагошки рад дајући јој у анкетама врло високу оцену (4,40). Укупним својим односом према науци, студентима и настави др Зорана Опачић даје висок углед и дигнитет струци и Факултету на којем ради.

Имајући у виду квалитете кандидата у науци, струци и настави, Комисији је част и задовољство да Изборном већу и декану Учитељског факултета у Београду једногласно предложи да др Зорану Опачић предложи Универзитету у Београду – Већу научних области друштвено-хуманистичких наука за избор у звање *доцент* за уже научну област Књижевност на Учитељском факултету у Београду.

У Београду,
11. новембар 2009. године

Чланови Комисије

- 1) проф. др Александар Јовановић,
редовни професор Учитељског
факултета у Београду
- 2) проф. др Петар Пијановић, редовни
професор Учитељског факултета у
Београду
- 3) проф. др Радивоје Микић, редовни
професор Филолошког факултета у
Београду